

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Gazdasági és társadalmi hetilap.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Égész évre 3 frt. Félévre 1 frt 50 kr. Egyen szám 10 kr.
Gazdasági egyesületi tagoknak és községeknek 2 frt.
Előfizetési pénzek és reklamatíkok GONDOS (Grünbaum)
MÁRK nyomdatulajdonos címére küldendők.

Felolós szerkesztő: CSORNA JENŐ.
Kiadó-tulajdonos:
Gondos (Grünbaum) Márk.

Kéziratok, levelek a egyéb szerkesztőségi közlemények
a szerkesztőséghez küldendők.
Hirdetési díj: 1 hasábné petitsora egyszeri hirdetésnél 10 kr
többesrői hirdetésnél soronként 6 kr. Helygátlj 30 kr.
Nyitlér petitsora 25 kr.

Az ezredik év felé.

A magyar nemzetet már csak hónapok választják el ezredéves ünnepétől.

A főváros lázas iparkodással készül. Az emberi szorgalom csodái kétségkívül el fognak ragadni mindenkit. Az idegent elismerésre fogja készenriteni a magyar nemzet életreválóságára.

Önértükünket, hazafias lelkesedésünket fogja emelni a nemzeti erők összpontosítása.

Testet fog ölteni a költő ihletett jóslata: „Él magyar, áll Buda még.” A multat és jövőt látják itt meg, hogy ne legyen kételye senkinek a jövődében. És ez első nemzeti érzés volt az, melynek képmását csak a természetnek titokzatos erőiben találjuk, melyektől újra kihajtanak, virágoznak, gyümölcsöt hoznak a fák, a hosszú fagyos tél után és feltámad halottaiból az egész nagy természet, melyet az imént még hó és jég szemfodél takart.

Az organismusnak ezt a titkát még nem fejtette meg a tudomány, de azt a titkot, mely hasonlóan a nagy természet kitavasodásához, annyiszor feltámasztotta halottaiból, annyiszor lábra állította az elbukott és elbuktatott

nemzetet, melynek jövője felett már annyiszor estek kétségbe, ezt a titkot igenis ismerjük történetünkéből, hagyományainkból, kezdve a honfoglalás nagy tényétől mostanig.

Ez a nemzet megfogyatkozott fizikai és értelmi erejének pótlása új elemek fölvétele által. A faji és a műveltségben való exkluzivitás volt oka egykor hatalmasabb nemzetek pusztulásának is. A sabinok és volkuszok megmaradtak nyomoru kecskepásztoroknak, míg a római nép elborította az egész föld kerekességét és beleszaktak az akkori fajok, mint folyamok, patakok a tengerbe és senki sem ismerte meg, hogy a római műveltség hasonította őket át.

Az ő magyarokat is ugyanazon sors érte volna, mint előzőiket, a hunok és avarokat ezen a földön, ha exkluzív, zárkózott faji jellegükben maradtak volna meg. Ennek az európai vegytolyamatnak istenesítése tulajdonképpen az ezredéves ünnep.

A kereszténység nagy áthasonító tulajdonságával, már László király alatt mint nagy európai nemzetel találkozunk vele s az átvett európai kultúrát az életképes nemzetnél tovább fejlesztve találjuk.

A magyar nemzet fizikai és értelmi erejének pótlási vegytolyamatában so-

hasem ismerte a fajok harezát, mint most sem ismeri.

Hiszen a magyar nemzeti instituciókban fajokról nincs szó. Kezdtől mostanig. Kerültünk minden faji exkluzivitást. Még a rendi alkotmány sem tett faji különbségeket. Nemesség, uraság nem a fajhoz volt kötve.

Erről az alapelvről nem szabad letrénni a jövőben sem. A rövid ideig tartó nyelvi viszálykodás — mert hiszen legteljebb erről van szó — el fog mulni. A nemzeti ünnepély munkálja a nemzeti egybeolvadást és az egyenmőség szándékait.

Hanem mindezekhez nem éppen egyedül a kiállítás juttat el, — bár ez is egyik hatalmas tényezője az ünnepségnek — hanem belső közintézményeink kifejlesztése.

A nemzet ezredéves ünnepében a haza minden rögneket részt kell venni. Ismerjük fel mutasztásainkat a kultúra esz emberbaráti intézmények körül és ennek pótlását kössük a nemzeti ünnep jubiláris alkalmához.

Szép szavak ugy is elfognak hangzani a Kárpátoktól Adriáig, de öntudatos, emelkedett tettek az ezredéves ünnepen lesznek-e, oly kérdés, mely elé nagy érdeklődéssel tekint a haza minden hű fia, de a külföld is.

ÖNTARCSA

Névnapi ajándék.

— Irtá: HRABOVSKY LAJOS. —

Est. A zálogházból erős naftalinciat áradt az utcára. Benn zibongó tömeg ágaskodott a rácsokat előtt, melyek háta megett elesen kiáltozott egy veressoru tisztviselő.

— Senki többet? Másodszor.

A harminc forintot mindenki sokalta, pedig talán ötször annyit is megért volna az a mely tűz gyémántgyűrű, melyet az üzletulajdonos magára emelve tartott a kezében.

A sarokban egy öreg anyóka állott. Száraz arczat nem az elfutott hosszú idő szánatja fol, de a hamar atelt idő nyomorúsága. Kiszott kezzei görbe-en szorongattak papírpénzt s beesett ajkai alig érthetően motyogtak:

— Harminc forint? Sok lesz, nagyon sok.

A vevők között kézzel kézzel járt a gyűrű Mindenki fogni akarta, hogyha nem is lehet éve a drága kincs, legalább annak pillanatnyi birhata szerezze meg az el nem érhető bold g-ág muló gyönyört.

A vörös orru tisztviselő már háromszor színpantott fényes burult-szelenczejéből el is tűszentette magát egy párszor s a gyűrű meg mindig kezben volt.

— Megnézzék már? Meddig várják? kialtott kissé ingerülten.

A teremben forrongás, zúgás támadt s egy

nagy glonks zsidó alázatosan nyujtotta neki át az ekszert.

— Tessék nagyságos ur!

— Harminc forint! — senki többet?

Pillanatnyi csönd.

— Harminc forint!

— Harmadszor!

A dobót leütötték, a gyűrűt megvette egy fiatal leány.

Az öreg anyóka még mindég a sarokban állt. A sok időn keresztül kuporgatott rongyos szellő papírfirintokat nagy gondallal kötözte parasztos, sárga kendőjébe, két könyökével nagy nehezen utat csinált az ajtóig s kifordult az utcára.

Ott sem hagyta nyugodni a gondolat, mely agyát még az előbb elenken foglalkoztatta. Egyre ismételtette, mint a felhuzott óramű:

— Harminc forint sok lett volna, nagyon sok lett volna.

Odabenn még vagy öt tárgyat árvereztek el, köztük egy menyecské nehéz fehér selyemruháját, a menyecske pár hó előtt ment férjhez.

Sári néni pedig nehézkos, lassu léptekkel kocogott végig az úres utcákon.

Kiért a főpiacra.

Nagy, met-zett üvegtáblák mögöl messze vetette vörös sugarait a felgyujtott gázlámp. Ezer mindenféle ragyogott a bűndéri kirakatban. Keskeny aranygyűrűk mellett fényes lánczba csavart karcsutok, bájosnyokokban fiatal művészek medallionok.

Sokáig nézegette

Még ócska, fekte keretes pápaszemét is feltámasztotta az orrára, hogy jobban lásson Aztán

kibetűzte, a mit a tudós urak szépen kicizírozott papírosra irtak.

— Ez száz forint, amaz már ezerbe jár, a sarokba húzódi kis fülön függőt pedig ötven forint is meglehetne venni.

Tovább ment.

Az ő kedves keresztleánya, Sárka, ugyanis olyan régen gyádogik már egy selyem ruhára s ha már nem vehetett neki drágaköves gyűrűt — szíve ohajtása szerint — megpróbál azt vásárolni. Hátha kifutja a rongyos, ócska papírfirintokból.

A nagy üzletben, a hova bement, még csak rá se néztek.

Mit keresz te ottan; kinek még tán betevő talajta sincsen

— Hát aztán, hogy adná lelke az a fehér selymet, buzavirágokkal.

A pomádeshaju kereskedőlegény csak ugy foghegyről vetette oda:

— Rőfje ké! forint.

Nem is választott rá semmit, csak kiment a fényes utcára s fejcsóválva mondogatta:

— Sok lett volna, nagyon sok lett volna.

Szegény embernek nagyon meg kell néznie, hova teszi a garast.

Aztán ugy elgondolkozott magában, mennyire szereti őt Sárkaja. Mikor két éves korában hozták-került nem is hitte volna, hogy olyan szép olyan derek leány lesz belőle. Es mégis! Most már púnt is keres.

Igaz ugyan, hogy annak nagyobb részét elnyeli a napi szükség, mégis százszerosan visszafizette azt, a mit nevelésére, tanítására költött. Azután meg holnap névnapi is lesz neki, meg

Iskolai beiratások idején.

Iskolák, könyvesboltok előtt csapattá verődik a sok gyermek, — a kis muzsafiákat apák és anyák vezetik a tiszta iskolapültebe. Van benne sok poezis e szeptemberképen. — Van benne sok remény és sok lemondás.

Minden szülő optimista s minden szülő a megújuló iskolával csak azt az édes reményt táplálja, hogy gyermeke ebben a kolóban szerzi a jövő kenyerét. A lemondás szomorú érzete minket fog el újra, igazolván a beiratás újra, hogy még mindig pusztít a t. cz. szülők között amaz alapjában téves felfogás, hogy Magyarország a tisztes pályatér csak iskolai kiművelődés útján a szellemi foglalkozások révén lehetséges.

Hiába a sajtó bejelentett óvása, hiába illusztráljuk azt, miként a szellemi téren a kenyérszérő pályakon órási túltengés lévén, az elzüllöttek vagy pályatérvesztettek egész tömege van.

Nem használ!

Bizony nem nagyon dicseri demokratikus felfogásunkat, hogy az ipari és kereskedelmi pályára csak azokat adjuk nagy lemondással és immi-ámmal, a kikkel szívós és drága kísérletek árán meggyőződünk, hogy az iskolákat egész végig sehogy se tudtuk megszűzni.

Mindig szánó érzelmekkel megyek végig valamely bűrő díjnok-seregének alacsony szobájában, hol az erőszakos iskolai pálya kitorjaja látszólag a szellemi foglalkozás attributumával nyomorognak.

Minden ilyen élő másoló gép egy-egy tragédia. És bizonyian szociális nyomorúságot ennek a társadalmi osztálynak ilyen sivár módos az fejleszti ki, mert fölösen vannak s lehetne belőlök 80 krajczáros napidíjjal annyit kapni, amennyi kell.

Ehez képest az a fellázadó kubikos, aki a „burzsoz“-ra dühög és a szocializmus a hitágazata, — valóságos töképezés s gondok nélküli po'gár.

Minek hát azoknak a szülőknek oly szívós vágygál ragaszkodni, hogy kedves gyermekeiket kenyérszérő szellemi foglalkozású pályára képeztessek? — Ha azt a kidobott pénzt hasznosan forgatná az ország, a mi elvesz tandíjak és neveltetésből akkor, midőn már nyilvánvaló, hogy ugysis sárba van dobva: egész sereg derék iparost és kereskedőt nyerne az ország, akik valamelyes tökével kezdenék el kenyérszérő munkájokat.

Az iskolai beiratások alkalmával ismét főlemeljük figyelmeltető szavunkat: jól vesznék számot a helyzettel, hiába való pénz!

Sárikának is, az ő drága keresztleányának. Megérdemelte, hogy valami örömet szerezzen neki. Ha már selyemruhával nem, valami egyebbel. Akármilyen egyszerű lesz az, Sárika nagyon fog örülni neki.

Nehéz könyveppent törölt ki szeméből, a mint tovább cizkáltak gondolatai.

Vajjon hogy erzi most magát? Az orvos tegnap azt mondotta, hogy két nap múlva már semmi baja sem lesz. A láz is elmúlik s az arczára az eltűnt piros rozcsák ismét visszatérnek. Mi igaz belőle.

Mikor hazaért, nagy komolysággal bontogatótt fel az egyszerű asztalon egy piros papírból göngyölegelt csomagot.

— Látod, édes leányom rád is gondoltam, hoztam neked fehér battiszot egy ruhára való, unneplőnek.

Az ágyban fekvő lány beteges mosolyalá igent intett. Mutatni akarta, hogy örül, pedig sirt, mikor a fai fel fordult. Sári néni meggyújtotta a lámpát s lábujjhegyen tipogott az ágyhoz. Óvatosan hajolt a leány fölé s mintha magát akarta volna meggyújtani, sugta:

— Alszik.

Az asztalon heverő csomagból földig lógott a vakító fehér battisz. Megfogta a szélét. Újra és újra nezegette.

— Szép, nagyon szép. A ruha mellett még tán egy másik ruholyára is ki fog telni belőle. Szép, nagyon szép, csakhogy egy kicsit drága. Majd idegesen terítette ki nagy sárka kenőjét.

— Vajjon mennyi maradt még a pénzből?

a neveltetésre ne költson a szülő. Ugyis az ipari életpályáé a jövő.

Polgári anyakönyvek.

A belügyminiszter körrendeletet intézett valamennyi vármegyé községehez a polgári anyakönyvek behozatala folytán eltelepülő új polgári kötelezettség tárgyában. E rendeletet, hogy minnél szelebb körben jusson járásunkban köztudomásra, mi is közöljük:

73095
IV. c. **Körrendelet valamennyi vármegyé községeinek.**

Az állami anyakönyvekről szóló 1894-ik évi XXXIII. t.-cikk a születések és halálesetek bejelentésében új polgári kötelezettséget állapít meg, melynek elmulasztása büntetetté.

Hogy tehát ezen közzételéstől mindenki idejekorán tudomást vegyen. ezennel elrendelem, hogy a mellékelt hirdetmény kellő számban sokszorosítottán, a vármegyé összes községeiben a község-(város)-háza, továbbá a vármegyé valamennyi állami anyakönyvvezetőjének helyiségén kifüggesztessék, azon kívül az összes nagy- és kisközségekben folyó évi október hó 1-ő napját megelőző öt vasárnapon, azaz szeptember hó 1., 8., 15., 22. és 29-ik napjain a községházánál az összegyűlt közönség előtt a községi előjáróság által előzóval is kihirdettessek és megmagyarázassák. Budapest, 1895. évi aug. hó 20-án.
Perczel s. k.

Melléklet a 73095. számú rendelethez.

Hirdetmény a születések- és haláleseteknek az állami anyakönyvvezetőnél való bejelentése tárgyában.

I. **Bejelentési kötelezettség:**

A születéseket és haláleseteket folyó évi október hó 1-őtől kezdve az állami anyakönyvvezetőnél kell bejelenteni.

Minden születés és haláleset azon állami anyakönyvvezetőnél jelentendő be, kinek területében előfordul. Vasuton, hajón történt születés és haláleset a kiszállás-, illetőleg a kiszállás helyén illetékes anyakönyvvezetőnél jelentendő be.

Minden születés legkésőbb a születéstől számított egy hét alatt jelentendő be. Ha a születés vagy szülés közben elhaltak legkésőbb a születés-, illetőleg az elhalálozást követő legközelebbi hétköznapon jelentendő be.

Minden haláleset legkésőbb a legközelebbi hétköznapon jelentendő be.

A születés bejelentésére fokozatosan az alábbi sorrend szerint kötelesek:

a) a törvényes atya, b) a születésnél közreműködött bába, c) a születésnél segédkezett orvos, d) mindazok, a kik a születésnél jelen voltak, e) a kinek lakásában a születés történt. Ezeket kivül a bejelentésre kötelezett: f) az aya, mihelyt erre már képes.

A haláleset bejelentésére fokozatosan kötelesek: 1. a család, 2. a családtagok, 3. az, kinek lakásában a haláleset történt, 4. a haza- vagy lakotthon, ha a házaiban lakik. A bejelentéskor a halottjának által kiállított halottvizsgálati bizonyítvány felmutatandó.

Ugy a születés, mint a haláleset bejelentésére a sorrendben utóbb nevezettek csak akkor kötelesek, ha megelőző kötelezett vagy nincs, vagy pedig a bejelentés megelötlenek akadályozva van.

Huszonhárom forint volt benne.

— Ezt elteszük a többi mellé az ócska almáriomban, hadd maradjon ottan. Nagy idő sulya nyomja vállamat. Nem tudom, mikor halok meg s nem akarom, hogy a szomszédok költségesen vigyenek a temetőbe. Ezt a pénzt is oda teszem ahhoz, a mit összegyűjtöttem sok éven át temetésre.

Kihúzza az almáriom csikorgó hőkját s bele tette a nagy rézkapcsos bibliába a bankkóhoz.

* * *

Az orvos az asztalra ült s írta a halotti bizonyítványt. A szobában a temetési szolgák huzogattak ide-oda a burtorokat. Sári néni nem is hitte volna, hogy mire az új fehér battiszruha elkészül, a láz is elmúlik s az eltűnt piros rozcsák ismét visszatérnek keresztleányára arczára.

Csakugyan visszatértek.

— Hat aztán mennyibe fog kerülni a temetés?

— Össze vissza ötven forintba.

— De tegyenek neki koszorút is a koporsójára, fehér lilomból, rózsaszín szalaggal.

— Akkor ötvenötbe.

Mikor a ravatal fel volt állítva, Sári néni egyedül sirdogált az egyik sarokban.

— Szegény leányom, szegény kis Sárikám. Látod, te Sárikám a te öreg kereszt-anya! nem feledkezett el rólad most sem. Én Istene, be szép is az a pulytal szemfedő, az a nehéz koszorú... csak egy kicsit drága. Szegény embernek meg kell nézni, hova teszi a garast.

A bejelentés szóbeli és a bejelentésre kötelezett, vagy annak megbízásából más oly egyén által teljesítendő, ki a születésről, illetőleg halálesetről közvetlen tudomással bír.

Szülházakban, kórházakban, letartóztatási intézetekben, dolgházakban, laktanyákban vagy egyéb polgári vagy katonai közintézetekben történt születések, illetőleg halálesetek bejelentése az intézet előjáróságának kizárólagos kötelezettségét képezi.

Az állami anyakönyvvezetőnél azokat a születéseket és haláleseteket is be kell jelenteni, a melyek folyó évi október hó 1. napja előtt történt ugyan, azonban október hó 1-ig a felekezeti anyakönyvbe be nem jegyeztettek.

Aki újszülött gyermeket talál, köteles erről lehetőleg azonnal, de legkésőbb a következő napon a községi előjáróságnál jelentést tenni.

II. **Büntető határozomány.**

A bejelentésre kötelezett, ki a bejelentést a megszabott határidőben nem teljesíti vagy a ki tudva valótlán bejelentést tesz, amennyiben eslekménye súlyosabb beszámítás alá nem esik, kiadást követ el és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetetté.

Helyi és vidéki hírek.

László főherczeg meghalt.

Az uralkodó családot, első sorban a legmagyarabb főherczeg József ő fensége családját megrendítő csapás érte. A mult pénteken az esti órákban Muraszombata érkezt magánsürgöny szerint a főherczeg ifjabbik fia László folyó hó 6-án délután 20 éves korában Budapesten a vörös-kereszt egyleti kórházban szerető szülei karjai közt elhunyt. A fiatal főherczeg a mult héten Aradmegyében a kis-jenői erdőben vadászott s a fárl egy hatalmas vadmacskát lőtt le, melyet — mintán a lővés nem ölte meg egészen, — puskája agyával akart agyonütni. Az ütés közben a puská elcsúszt s a lővés a főherczeg combjába furdott. A sebesült főherczeg az orvosok tanácsára Budapestre a vörös-kereszt-egylet kórházába szállították, hol műtétet is végeztek rajta, — de az orvosok minden igyekezete hiába való volt, a szerencsétlen ifjú főherczeg áldozatává lón a végzetes szerencsétlenségnek. — A csapás az egész monarchiát, de különösen Magyarország népeit mélyen megrendítette. — Nálunk Muraszombatan is több épületen gyászlobogók lengnek.

— **Járásunk anyakönyvvezetője.** A m. kir. belügyminiszter kinevezte Vasvármegye anyakönyvvezetőit. A járánuakat illető kinevezések a következők: A muraszombati anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető: Coorna Jenő th. főszolgabíró, a muraszombati-vidéki: Szerlak József körjegyző, a csendlakiba: Szeredy Lajos körjegyző, a mártón-helyi: Keresztury Kálmán körjegyző, a batyándiba Csaplovics Ferenc körjegyző, az urdombia: Vucsak Sándor áll. tanító, helyettes Galambos Lajos; zsidah-egy áll. tanító, a tőkerezsturiba Szerdy Győző körjegyző, a péterhegyre: Tompa Lajos körjegyző, helyettese Varga Endre ev. tanító, a felő-landiba: Saruga Frigyes körjegyző, a vizenlandiba: Kovács Mátyas körjegyző, helyettese Horváth Károly postamester, a bodóhegyre: Frankó János körjegyző, a vas-hid-akutiba: Obál Mihály körjegyző, a kerzaiába (a melyhez járánukjelű községek is tartoznak): Horváth László körjegyző.

— **Cserenevélai tanítóvá** Mészáros Ferenc Lőrincsi tanító (azelőtt muraszombati segédtanító) választották meg.

— **Diecéretes buszgalommal,** mindnyájunk nagy örömeére elkészült a tava-vszal a kórházteri sétány. Azonban megkészsülés után egy látszik nem tördök vele senki. A sétányt illetett fákat szakasztott az a sora várja, mi az országát mellé, egész járánuk szegyeánsre kilteltérvő árva előjött. Körülöttük bózót, rajtuk vadul kinéző rend-tlen hajítások mindenké nagy megbotránkozására. No de nem tart ez állapot sem soká. Még egy kis szárazság és e borzas fak egymásután elszáradnak mind s kezdhetjük elállról az álltetést, az új kiadást. — Vajjon nem lehetne meg a város-bíró ur, hogy néhány adót nem fizelő s a városnak költerhinek viselésben semmiért sem járuló egyént kirándol a szegény, elhagyott fak megőnlötetésére, legalább meg e nagy szárazság tart.

— **Vendhás a kiállításban.** A vármegye költségére az aradvas kiállítás területén Rétok Mihály vállalkozó által építet van ház elkészült s annak átvételére a vármegye felhívott,

— **Lövészgálat.** A földmivélségi minster utasította a törvényhatóságot, hogy a hadgyakorlatokra való tekintettel az állami és járási állatorvosok által a loállományt vizsgálta meg.

— **Dr. Geiger Vilmos** közközhíri másodrangos hízánál folyó hó 5-én kedélyes estély volt, melyen helyi társas életünk előkelőbb tagjainak nagy része jelen volt. A házigazdára s a ház aszonnyára Török Ernő kir. közigyező mondott felköszöntőt.

— **Szent-Biboron** f. hó 6-án ismét tűz volt. A nagy szélescsendnek köszönhető, hogy csak egy ház égett le.

— **A muraszombati gazdasági főkönyvet** folyó évi augusztus hó 31-én Battyándon díjazással egybekötött szarvasmarha-, sertés- és baromfi-kiállítás rendezett, mely ismét megnyugtató bizonygatást adta annak, hogy az egyesület által, a közigazgatási hatóság támogatása mellett, érekelileg kezdeményezett és nagy áldozatok árán terjesztett fajnevelési ma oly eredményekben nyilvánul, hogy ott, hol még 5-10 évvel ezelőtt silány, csemevész marha-állomány volt, most szép és erőteljes állatok vannak. A felhatótt állatok a bíráló-bizottságot általában kielégítették. Ez alkalommal kezdte meg az egyesület a sertésdíjazást is, mert járáskun nem csekély jövedelmi forrást képezi a sertésnevelés; tehát szükséges, hogy minden gazda iparkodjék a kereskedésre alkalmas sertésfajt, különösen az angolajty vagy annak sikerült keresztelését bevezetni. — A gazdaközösség ezen igényét vélte szolgálai a főkegyelet, amidőn a sertésdíjazást is felvette programjába. — Felhatótt 66 darab szarvasmarha, 23 db sertés, 22 db baromfi. Díjakat nyertek és pedig a bikák díjait a következő birtokok állatai: I. díj 20 koronát Podlejczek János, Tölgyes. II. díj 15 koronát Vukán János, Pálmafa. III. díj 10 koronát Pátek Mihály Vaspolony. IV. díj 5 koronát Kolossa Iván Battyánd. — A tehének díjait a következő birtokok állatai nyerték el: I. díj 20 koronát Bakó János, Sűrűháza. II. díj 15 koronát Lukács Ferenc Battyánd. III. díj 10 koronát Balez Ádám Lehomér. IV. díj 5 koronát Norcvis János Falud. — Az iszók díjait következő birtokok állatai nyerték el: I. díj 20 koronát Bertalanics Miklós Pálmafa. II. díj 15 koronát Vratarios Iván Kis-szombat. III. díj 10 koronát Fliszár István Falud. IV. díj 5 koronát Kúhár István Mezővár. — Sertésdíjazást az I. díj 15 koronát Sostarics Mátyás Battyánd. II. díj 10 koronát Kúhár János Nemess. III. díj Kúhár József Battyánd. — Tyukok után az I. díj 10 koronát Pátek Mihály Vaspolony. II. díj 5 koronát Kuzmits Mátyás Battyánd. — Kézsek után az I. díj 5 koronát Cziglő Iván Battyándról. — Mint az eredményből látszik, a siker teljesen kielégítő s hisszük, hogy ez jövőre nézve oly budító erő, a melynel fogva nemcsak járásunk minden vidékének gazdaközössége a legjobb fajú állatok tenyésztésére törekszik. S ha tekintjük a lífelerálsa szánt jobb fajú marhák és sertések sokkal magasabb árakat, mindenesetre s a k is nemesebb fajt kellene tenyészíteni; de nemcsak az eladásra szánt, hanem a házi szükségletet fedező állatoknál is határozottan előnyösebb a marhánál a tejelés és a sertésnél különösen a szarhaszont tekintve a nemesebb faj tenyészítése. A legközelebbi díjazásai kemény munkát haladást fontos közigazgatási kérdések megoldásában. — A kiállítást a battyándi vendéglőben megtartott társasbád követte, melynek központja az egyesület lelkes elnöke gróf Battyány Zsigmond ő méltósága volt, ki nem sajnálta fáradságot, költséget, hogy Nyitra megyéből, a hol jelenleg családjával él, hazasiessen s ezen díjazást vezesse.

— **A sétányt rendezésén** már javában dolgoznak. Az utakat kivágják és kavicsozzák, előhelyekül öntött vasból és tölgyfa-deszkákból készült csinos padokat rendelt meg a képviselő-testület.

— **Tözelet.** Ballatináról írják nekünk Mult hó 30-án este 10-11 óra között községünkben tűz ütött ki, melynek két zsupp ház lett áldozata. A vész helyén mint elől gróf Zetty Ágot jelent meg és személyesen intézkedett az oltás és holmik mentéséről. Tüzoltóságunk nem lévén szervezkedve, a nagy számban megjelent név erősejzen hozza latott az oltás-hoz. Különbö buralommal megkötött a kastélybéli szolgaszemélyzet és sikerült is rövid idő múlva a tűzét eloltani. Szerencse, hogy szelmentes időnk volt és ennek tulajdonítható, hogy a tűz lokalizálva lett és nagyobb kárt nem okozott. A házak biztosítva voltak.

— **Üdvös pénzügyi újítás.** Az 1889. évi 28 t. cikk 1. §-a alapján kibocátott mult évi p. n. min. rendelet értelmében folyó hó 10-től fogva a járások s közigyezősek székhelyeire egyes p. n. igazgatósági tisztviselőik fognak kiküldetni, hogy a polgárok által adó-és illetékekkel n előzavál előterjesztett panaszokat megballgassák s a lehetséges képest azonnal el is intézzék, esetleg pedig a pénzügyigazgatóság elől terjeszték. Ugyanezen alkalommal a kiküldöttek

a helyszínen gyakorlatilag egyttal az adó-és pénzkezelési ellenőrzést.

Vegyes hírek.

A megyéből.

— **Uj sajjgyár Vas megyében.** Gróf Erdődy Ferenc jaushazi uradalomban sajjgyárt állított fel, mely nemcsak az uradalom, hanem a környék gazdáiak tejmértékét is fel fogja dolgozni. A tejet kilónként 4/5 krral fizetik.

— **Felsőbb leányiskola.** Pínkfőn, az igralmas rendű apácák vezetése alatt levő tanítócsendnél a most meginduló tanterben a polgári iskola 3-4-ik osztályáig egyenrangú 7-és 8-ik osztályú osztályú felsőbb leányiskolát állítottak föl.

— **A szombathelyi egyházközség.** r. kath. tanító-egyesület f. évi szeptember hó 12-én délelőtt 9 órakor a vármegyeház termében tartja meg XI.-ik évi rendes közgyűlést.

A hazából.

— **A király ő felsége** jelenleg Csehországban Budweiben időzik az ott folyó hadgyakorlatokon.

— **Károlyi Gábor gróf** a szellemes közbeszólásairól híressé vált országos képviselő szivszéhihűdésben meghalt.

— **Agyagúró gyár Cádán.** Cádán, Sopron megyében, Esterházy Pál herceg agyagúró-gyárt épített. Az építés munkálataira 22 ezer írtot irányoztak elő. Ez lesz Magyarországban az első agyagúrógyár.

— **Baltik Frigyes** ev. püspököt mult vasárnap iktatták be az székhelyén Balassa-Gyarmaton.

A nagyvilágból.

— **A negyvenötödik csillag.** Az északamerikai Egyesült államok hadügyminiszterének rendelőre meg egy csillagot vetek föl a köztársaság csillag lobogójába. Az új csillag Utah államot képviseli, mely 1896. július negyedikén lép az Unióba. Az Egyesült államoknak ez a negyvenötödik állama: a negyvenötödik csillag a köztársaság nemzeti zászlójában.

— **A sedáni gyűzelem emléknappja.** Szeptemb. 2-án ünnepeleik a nemzetek a sedáni gyűzelem világra szóló események 25. évfordulóját.

— **Konstantinápolyban** nagy fényűvel ünnepeleik meg a szultán tróura lépésének 19-ik évfordulóját.

— **Keresztények üldözése Chinában.** Ku-Cseungben a keresztény hittérítőket és több keresztény lakót lemészárolták a benszülöttek.

— **Klagenfurtban** a péklegények beszüntették a munkát.

Irodalom.

A Kossuth-nóta eredete.

Káldy Gyula, aki a magyar zenéirodalomnak oly nagy szolgálatokat tett a Tököllyi és Rákóczykor magyar zenéjének ismertetésével, összegyűjtötte és kiadta az 1821-től 1861-ig termet magyar szabadsádalokat és indulókat. A becses műben amiben együtt vannak a szabadságharc és a vele összefüggő évtizedek politikai és esztétikai, — a Kossuth-nóta eredetéről Káldy a következő dolgokat írja:

A dal a Rákóczy kor zenéjének egyik szép maradványa, melyet a század elején, a francia háborúk alatt, a következő huszárekre alkalmaztak:

Beállottam hatónának,
Ferenc csásár hátszárjának,
Tíz ezentesű nem a világ,
Egyém lesz a legzsebb virág.
Ejjen a haza!

Mikor 1848. április havában a magyar miniszterium 10 zászlóalj toborzást elrendelte, a verbuválás az Alföldön azonnal elkezdődött s Szeged városának akkori két tanácsosa, Osztróvszky József a bel- és felsővárosban. Rengey Nándor az alsó városban és a Rókus külvárosban zenszóval kezdte a toborzást, reggel indultak el s már déltájban a városházhoz visszatérve, nemcsak a zászlóalj létszáma (ezer ember) volt teljes, de az onfelfől is folszaptak háromszázan. Ez volt a harmadik zászlóalj, melynek parancsnoka Damjanich lett. Mikor város-zászlójukat folszentelték, énekeltek a rekruták először ezt a nótát a fent említett verbunkosra:

Magyarország édes hazám,
Neked szállt és nevelt anyám,
Nagy ezentesű nem a világ,
Ejjen a magyar szabadság,
Ejjen a haza!

Mert négyéves volt a szolgálati idő. Ugyancsak Szegeden, mikor az országgyűlés elrendelte a két milió hönvéd toborzást, verbuváltak a 33-ik zászlóaljat is. Akkor már ezt a verset alkalmazták:

Kossuth Lajos azt isente,
Hogy kevés a regemontja,
Ha még egyszer azt isent,
Mindnyájunknak el kell menai.
Ejjen a haza!

Igy tehát ez a Pulszky trefás megjegyzés

szertint lutheráns nótá, (mert még egyszer várja az izenetet), a legnagyobb alföldi városban született. Mikor az országgyűlés újra 60 zászlóalj szervezését elhatározta, a hazafis Szeged a 133. zászlóaljat is föllította. Most már nemcsak fiából, de bántái svábokból is. Osztróvszky — mert tudomására jutott, hogy Rukavina, Temesvár parancsnoka a közeli sváb helységekben osztrák rezere soroztatni akar — titkon éjzaka Szegedre beempezzette a hazafis sváb szülökek fiaikat. Akkor ezt a nótát énekeltek:

Kossuth Lajos azt isente,
Elfogott a regemontja,
Ha elfogott két-három,
Lesz helyébe harminczhárom.
Ejjen a haza!

— **Jókai Mór a „Röptében a Nagyvilág” című diasműről.** — A regényrész nagymestere: Jókai Mór a következő levelet írta a „Röptében a nagyvilág körül” című diasműről: „Tisztelet uram! Az ön által kiadott „Röptében a nagyvilág körül” című diasműrt régóta ismerem s a művészi kivitel a képekben dicséret-dönek találom. A magyar kiadásban kipótolva találom a hiányt, mely szertint Magyarországról nem vettetett tudomás; a hazai képek is kitűnők. Ajánlanám önök Erdélyben a Detonára baszál-hegy fölvetését, a mi egyike a legimpozánsabb természeti alkotásoknak. Közömbn a megisztelő küldeményt s maradok igaz tisztelője dr. Jókai Mór a k. Budapest, 1895. augusztus 3-án.” — Eddig a diasműből 12 füzet jelent meg, mind-egyik 16 művészi tőkölly fényképmásolattal. — Egy-egy füzet vidékre küldve 35 krtb rendelhető meg az „Egyetértés” kiadóhivatalban Budapesten, mely előfizetéseket is elfogad az egész műve (16 füzet) 5 frt 60 krral, 8 füzetre 2 frt 80 krral, 4 füzetre 1 frt 40 krral.

A nap és éj hossza.

Szept.	A nap		A hold		Piaci árak:	
	kel	nyug szik	kel	nyug szik	Buza	6.20 6.30
8.	5.13	6.9	7.23	9.31	Árpa	— 5. —
9.	5.15	6.7	7.34	10.42	Rozs	5. — 5.30
10.	5.16	6.5	8.3	d. u.	Zab	— 5. 5.0
11.	5.17	6.3	8.53	1.7	Hajdina	— 5. —
12.	5.19	6.1	9.45	2.14	Lenmag	— 10. —
13.	5.20	5.59	10.35	3.11	Kukorica	— 6.50
14.	5.22	5.57	regg	3.54	Köles	— 5 —

Nyitlter.

E rovat alatt közlölöttek nem felölés a szark.

Henneberg-selyem csakis akkor ratóli, ha közvetlen gyárműl rendelik — fekete, fehér és szineseket, 35 krtól 14 frt 65 krt méterenként — sima, csikos, kozzkaott és mintázottak, damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző mintázatban), postabér és vámmentesen, a hszoz szállitva és mintázott postafordulattal küld: Henneberg G. (az. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. — Szajzba cizmetet levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros belyeg ragasztandó. — Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 1

HIRDETÉSEK.

Arveresi hirdemelti kivonat.

A muraszombati kir. járásbírósg mint telekönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Post Lucacs utóaljánál folyttan Meitz Teréz stoking lakos végrehajlatának Meitz András és neje végrehajlatát szenevő elleni 30 frt tőkölvetelés és jár. iranti végrehajlati ügyében az árverést a szombathelyi kir. törvényesék (a muraszombati kir. járásbírósg) területén levő Gódóudvár község határában fekvő a gedóudvári 2. sz. tjkében A. I. 1-2. 8. 9., 11., 21., 24-26., 29-30. 38-40. hrsz. 1-5-6 házásmak alatt Meitz András és neje eztl. Gombóc Karolina nevére írt ingatlanokra 1065 frt. — a gedóudvári 117. sztkjében A. I. 1-2. sor-szám alatt felvett Schwarz Antal és neje eztl. Weiss Anna nevére írt ingatlanra 176 frt. — a gedóudvári 121. sz. tjkében A. II. 915/a. hrsz. a felvett Meitz András és neje eztl. Gombóc Karolina nevére írt ingatlanokra 47 frt kiküldötti árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1895. évi szeptember hó 14. napján délelőtti 10 órakor Gódóudvár község előjáróságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldötti áron alól is eladattni fognak — Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsarának 10 %-át vagyis készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzttartólyanul számított és az 1881. novemb. 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óradékegek értékpapirokban a kiküldötti közhöz letenni, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bántaszegésnek a bíróságnál előleg-elszélyeséssé kiállított szabályszord elismeré-vényt átiszolgaltatni.

Kelt a muraszombati kir. járásbírósg, mint tkkvi hatóságánál, 1895. július hó 27.
Dr. PRUGBERGER, albíró,

Az államilag engedélyezett

Magyar osztály-sorsjáték

az 1896-dik ezredéves kiállítás alkalmával.

I. osztályú nyeremények. Huzás 1895. október 16—19.

nyeremény	korona	nyeremény	korona
1	80000	=	80000
1	60000	=	60000
1	40000	=	40000
1	30000	=	30000
1	20000	=	20000
1	15000	=	15000
1	10000	=	10000
2	8000	=	16000
8	4000	=	32000
10	2000	=	20000
13	1000	=	13000
100	400	=	40000
860	200	=	172000
9000	80	=	720000
10000 nyeremény	összesen		1268000

Kibocsátás 1000,000 sorsjegy 31499 nyereménnyel és egy jutalomlival.

A nyeremények minden levonás nélkül fizettetnek ki. A huzások államfelügyelet és a királyi közigyelző ellenőrzése mellett történik.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben:

1.000,000

korona.

Az I. osztály huzása után vásárolt sorsjegyekért az I. osztály díja után fizetendő.

II. osztályú nyeremények. Huzás 1895. december 6—14.

nyeremény	korona	nyeremény	korona
1 jutalom	600000	=	600000
1	400000	=	400000
1	200000	=	200000
1	100000	=	100000
1	50000	=	50000
2	20000	=	40000
2	15000	=	30000
4	10000	=	40000
4	8000	=	32000
10	6000	=	60000
100	2000	=	200000
200	1000	=	200000
1150	200	=	230000
20000	100	=	2000000
21499 nyerem. s jutalom			4332000

E 40 nyeremény közül az utoljára kibocsátott kapta a 600000 korona díjat.

AZ I. OSZTÁLYÚ SORSJEGYEK ÁRAI:

1/1	1/10	1/20	sorsjegy
40.—	4.—	2.—	korona.

A TELJES (mindkét osztályra érvényes) SORSJEGYEK ÁRAI:

1/1	1/10	1/20	teljes sorsjegy
80.—	8.—	4.—	korona.

Valamennyi sorsjegyek a falragaszok által megjelölt eladási helyeken kaphatók.

Budapest, 1895. augusztus hóban
Andrássy-ut 5. szám.

Magyar Osztálysorsjáték Igazgatóság.

Sorsjegyek eladásra való átvétele iránti megkeresések hozzánk intézendők.

Első államilag

engedélyezett

Magyar Osz-tálysorsjáték

az Ezredéves kiállítás alkalmából Budapesten, 100,000 drb sorsjegy,

31499 két osztályba beosztott pénznereményekkel és egy jutalommal.

 5 millió 600,000 korona összértékben

minden levonás nélkül készpénzben fizetendő — Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

E G Y M I L L I Ó K O R O N A.

Első huzás 1895. évi október 16-tól 19-ik napjáig Budapesten.

E szerint ajánlom és utánvét mellett küldök szét

Eredeti sorsjegyeket az 1-ső osztály részére $\frac{1}{40}$ — $\frac{1}{20}$ — $\frac{1}{8}$ — $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ — korona.
er. teljes sorsjegyeket, melyek mind a 2 huzásban érvényesek $\frac{1}{80}$ $\frac{1}{40}$ $\frac{1}{16}$ $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{4}$ kor.

Teljes sorsjegyek, a melyek az első osztályban nyereménnyel kibuzatnak, egyszermind a nyereménnyel az előlegesen a második osztályra vonatkozó betét üztetik vissza. — Megrendelések postautalvány útján lehetőleg a cím igen pontos megjelölésével kértnek.

HEINTZE KÁROLY fő-elárusító Budapest, Szervita-tér 3. szám.

Check Conto: Magyar postatakarékpénztár 3960. — Sürgöny cím: LOTTOHEINTZE Budapest. — Vidéki megrendelők porto fejében 10 fillért ajánlott levelekért 30 fill. továbbá minden egyes nyereménnyéjükért 20 fill. sziveskedjenek külön mellékelni.

 Lottegyűjtődék, viszontelárusítók és ügynökök mindenhol felállíttatnak.